

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์เป็นหนึ่งในภาคอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เติบโต แต่ปัจจุบันความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมนี้ลดลง แม้ว่าภาพรวมของอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ไทยจะยังมีความแข็งแกร่ง สามารถแข่งขันได้ แต่สิ่งที่ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญและตระหนักได้แก่ ต้นทุนการผลิต คุณภาพผลิตภัณฑ์และการบริหารจัดการในกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากปัจจุบันราคาวัตถุดิบ น้ำมัน เชื้อเพลิงและพลังงานมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้น ผู้ประกอบการจึงต้องปรับตัวเพื่อให้คงความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมและแข่งขันกับต่างประเทศได้

บริษัท สยามเอ็นจิเนียร์ส จำกัด เป็นผู้ผลิตหัวเทียนเพื่อส่งเข้าภาคอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ที่สำคัญบริษัทหนึ่งของประเทศ ปัจจุบันการแข่งขันทางการตลาดกับผู้ประกอบการในประเทศและต่างประเทศเพื่อเป็นผู้นำด้านหัวเทียนและให้ได้ส่วนแบ่งทางการตลาดเพิ่มขึ้นเป็นเป้าหมายหลักของบริษัท พร้อมกันนี้การลดต้นทุนการผลิตก็เป็นนโยบายหลักของบริษัทเช่นกัน ปัญหาด้านการผลิตที่บริษัทกำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน คือ ปริมาณชิ้นงานเสียหรือไม่ได้คุณภาพ ด้านความพร้อมของเครื่องจักร และความสูญเปล่าต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต ทำให้ยอดการผลิตไม่เป็นไปตามแผนการผลิตที่ตั้งไว้ ส่งผลให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่ไม่คุ้มค่าหรือใช้ทรัพยากรมากขึ้นแต่ได้รับผลตอบแทนเท่าเดิมหรือน้อยลง และกระทบต่อประสิทธิภาพโดยรวมของกระบวนการผลิต การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและได้ประโยชน์สูงสุด เป็นการลดต้นทุนการผลิตอย่างหนึ่ง ทำให้บริษัทรักษาและป้องกันผลกำไรที่ได้รับให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ นั่นคือ ไม่ลดลงไปต่ำกว่าที่กำหนดไว้ ขณะนี้บริษัทยังไม่สามารถวิเคราะห์หาสาเหตุหรือปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพได้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าและนำความรู้ด้านบริหารจัดการมาช่วยในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตชิ้นงานที่มีอยู่มามากมาย เพื่อหาปัญหาในกระบวนการผลิตชิ้นงาน และนำผลการวิเคราะห์หรือความรู้ใหม่ที่ได้ไปประยุกต์เข้ากับกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มปริมาณชิ้นงานดี และพัฒนากระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการผลิตหัวเทียน บริษัท สยามเอ็นจิเนสปาร์ตปลั๊ก จำกัด
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการผลิตหัวเทียน บริษัท สยามเอ็นจิเนสปาร์ตปลั๊ก จำกัด ในทัศนคติของพนักงาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานของการวิจัย

ปัญหาการผลิตหัวเทียนเกิดจากปัจจัยนำเข้ากระบวนการผลิตที่แตกต่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานของบริษัท สยามเอ็นจิเนสปาร์ตปลั๊ก จำกัด จำนวน 300 คน (ที่มา: ฝ่ายบุคคล, 2553) เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970, p.680) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 169 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variable) แบ่งออกเป็น

2.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อายุงาน และ ตำแหน่งงาน

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variable) ปัญหาการผลิตหัวเทียน ได้แก่ พนักงาน เครื่องจักร วัตถุดิบ วิธีการทำงาน การวางแผน และการควบคุมคุณภาพ

3. ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

ระหว่างเดือน พฤษภาคม ถึง เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2553

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาการผลิตหัวเทียน บริษัท สยามเอ็นจิเนสปาร์ตปลั๊ก จำกัด โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดระบบการผลิตและการปฏิบัติการของปราณี ต้นประยูร (2541, หน้า 2) และระยะต่างๆในการควบคุมคุณภาพของไพฑูรย์ ยศเดา (2547, หน้า 26)

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ประสิทธิภาพ หมายถึง การปฏิบัติหรือกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ถูกต้อง เพื่อให้สูญเสียทรัพยากรน้อยที่สุด หรือการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เพื่อผลิตสิ่งของตามที่ปรารถนา

ประสิทธิผล หมายถึง การบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

กระบวนการผลิต หมายถึง การแปรสภาพวัตถุดิบตามขั้นตอนต่าง ๆ ของการผลิต จนได้ผลิตภัณฑ์ตามความต้องการของผู้บริโภค

การจัดการ หมายถึง กระบวนการในการบริหาร และการประสานทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายของบริษัท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาการผลิตหัวเทียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับกำหนดนโยบายและวางแผนเชิงกลยุทธ์ในการดำเนินกิจการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
3. เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ และนำมาพิจารณาปรับปรุงพัฒนาในทุก ๆ ด้านให้มีศักยภาพมากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี